

ΕΘΝΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΑΨΛΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Δήλωση Πρόθεσης Υποβολής Δελτίου Στοιχείου Ύψλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς

1. Όνομα

Με ποιο όνομα αναγνωρίζεται το Στοιχείο από την κοινότητα κληρονομιάς;

Στο πεδίο αυτό παρατίθεται η ονομασία που χρησιμοποιεί πιο συχνά η ίδια η κοινότητα κληρονομιάς, όταν τα μέλη της μιλούν μεταξύ τους για το Στοιχείο.

2. Άλλη/-ες ονομασία/-ες

Με ποιο/-α άλλο/-α όνομα/ονόματα είναι γνωστό το Στοιχείο στα μέλη της κοινότητας κληρονομιάς, ή στο ευρύτερο κοινό, ή/και στη βιβλιογραφία;

3. Σύντομη Περιγραφή (έως 150 λέξεις)

Το πεδίο αυτό πρέπει να δίνει μια ευσύνοπτη και περιεκτική περιγραφή του Στοιχείου, ώστε κάποιος που δεν γνωρίζει τίποτε γι' αυτό να αντιληφθεί περί τίνος πρόκειται (ποια είναι τα πιο σημαντικά γνωρίσματά του, πού και πότε ασκείται κλπ.).

4. Πεδίο Ύψλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς (δυνατότητα περισσότερων της μιας επιλογών)

Σημειώστε σε ποιο/-α από τα παρακάτω πεδία εμπίπτει το Στοιχείο (μπορεί να εμπίπτει σε περισσότερα από ένα):

- ☐ προφορικές παραδόσεις και εκφράσεις
- ☐ επιτελεστικές τέχνες (χορός, μουσική, τραγούδι, λαϊκό θέατρο κ.λπ.)
- ☐ κοινωνικές πρακτικές-τελετουργίες-εορταστικές εκδηλώσεις
- ☐ γνώσεις και πρακτικές που αφορούν τη φύση και το σύμπαν

- τεχνογνωσία που συνδέεται με την παραδοσιακή χειροτεχνία
- άλλο*

*Στο πεδίο «άλλο» δίνεται η δυνατότητα στους/στις συντάκτες/-τριες των Δελτίων, σε περίπτωση που κρίνουν ότι το Στοιχείο άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς που περιγράφουν δεν εμπίπτει σε κανένα από τα υπόλοιπα προτεινόμενα πεδία, να αναφέρουν οι ίδιοι/-ες το πεδίο στο οποίο κατά την κρίση τους αυτό εμπίπτει (π.χ. παραδοσιακό παιχνίδι κ.ά.).

Προσοχή: Το ότι κάποια πολιτισμική έκφραση μπορεί να εμπίπτει σε ένα από τα παραπάνω πεδία δεν σημαίνει ότι αποτελεί Στοιχείο άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς, ή παράδοση που μπορεί να εγγραφεί στο Εθνικό Ευρετήριο Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς της Ελλάδας. Απαραίτητες προϋποθέσεις γι' αυτό είναι α) να ασκείται σήμερα από μια κοινότητα κληρονομιάς και β) να τηρούνται απαρέγκλιτα οι [Δεοντολογικές Αρχές](#) για τη Διαφύλαξη της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς, ιδίως ως προς την προαγωγή της ειρηνικής συνύπαρξης και του αμοιβαίου σεβασμού μεταξύ κοινοτήτων της κληρονομιάς και ως προς την αποφυγή κακομεταχείρισης όλων των έμβιων όντων.

Παράδειγμα Α': η αναγνώριση των θεραπευτικών ιδιοτήτων ενός φυτού δεν κατατάσσει αυτή τη γνώση αυτομάτως στην άυλη πολιτιστική κληρονομιά, παρά το ότι εμπίπτει στο πεδίο «γνώσεις και πρακτικές που αφορούν τη φύση και το σύμπαν».

Άυλη πολιτιστική κληρονομιά αποτελεί η γνώση εφόσον:

α) είναι συνυφασμένη με πρακτικές μιας κοινότητας ή ομάδας ανθρώπων (όσο μικρή και αν είναι αυτή η ομάδα, ακόμη και αν πλέον ένα μόνο άτομο διαθέτει αυτή τη γνώση και ασκεί τις πρακτικές αυτές),

β) αυτή η κοινότητα ή ομάδα (ή και άτομο) θεωρεί ότι αυτές οι εθνοβοτανικές γνώσεις και πρακτικές συνιστούν μια πτυχή της κοινωνικής-πολιτισμικής ταυτότητάς της.

Παράδειγμα Β': Ένα έθιμο περιλαμβάνει τελετουργική σφαγή ζώου, σε δημόσιο χώρο και παρουσία όλων των μελών της κοινότητάς του (ανεξαρτήτως ηλικίας). Καθώς αυτό καθιστά τη βία της σφαγής δημόσια εικόνα, δεν μπορεί να περιληφθεί στα Στοιχεία της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς, για λόγους που έχουν να κάνουν με την απαίτηση για καλή μεταχείριση όλων των έμβιων όντων.

5. Περιοχή/-ές όπου ασκείται το Στοιχείο

Στο πεδίο αυτό παρακαλούμε να σημειωθεί η περιοχή όπου ασκείται το Στοιχείο.

Περιφέρεια (επιλογή από λίστα)

Περιφερειακή Ενότητα(επιλογή από λίστα)

Δήμος/Τοπική Κοινότητα/Οικισμός (εισαγωγή κειμένου)

Παραδείγματα:

1. Το Πανηγύρι του Αγιώρη στη Νεστάνη που πραγματοποιείται στην κοινότητα Νεστάνης Αρκαδίας θα συμπληρωθεί ως εξής:

Περιφέρεια: Πελοποννήσου

Περιφερειακή Ενότητα: Αρκαδίας

Δήμος/Τοπική Κοινότητα/Οικισμός*: Κοινότητα Νεστάνης, της Δημοτικής Ενότητας Μαντινείας, του Δήμου Τρίπολης.

*Στο πεδίο αυτό μπορεί να σημειωθούν και άλλες περιοχές όπου πιθανόν ασκείται το ίδιο Στοιχείο άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς.

2. Αν το προτεινόμενο Στοιχείο αφορά όλη την Ελλάδα, όπως για παράδειγμα η Μεσογειακή Δίαιτα, το Ρεμπέτικο κ.ά. τότε το συγκεκριμένο πεδίο παραμένει κενό.

6. Λέξεις - Κλειδιά

Οι λέξεις-κλειδιά εξοικειώνουν τον χρήστη με το Στοιχείο και τον διευκολύνουν να αναζητήσει περαιτέρω πληροφορίες στη βιβλιογραφία και στο διαδίκτυο. Ο κατάλογος λέξεων-κλειδιών δεν μπορεί να είναι εξαντλητικός.

Οι λέξεις - κλειδιά διευκολύνουν τους/τις ενδιαφερόμενους/-ες:

1. Να αναζητήσουν περισσότερες πληροφορίες για το Στοιχείο στη βιβλιογραφία ή σε άλλες πηγές.
2. Να δημιουργήσουν το δικό τους μονοπάτι περιήγησης στο Εθνικό Ευρετήριο Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς της Ελλάδας. Για παράδειγμα, να αναζητήσουν άλλα Στοιχεία άυλης πολιτιστικής

κληρονομιάς που τελούνται στην ίδια περιοχή ή εμπίπτουν στο ίδιο πεδίο άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς, π.χ. χειροτεχνίες.

Για παράδειγμα, για την εγγραφή του Στοιχείου άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς με τίτλο «Μωμοέρια. Ένα Έθιμο του Δωδεκαημέρου» ως λέξεις- κλειδιά παρατίθενται οι εξής: Κοζάνη, Ματσούκα, Πόντιοι, ποντιακά δρώμενα, μασκοφόροι, νέο έτος, ευετηρικά δρώμενα, τελετουργίες, λαϊκό θέατρο, Δωδεκαήμερο, χορός, τραγούδι, μεταμφιέσεις κ.ά.

7. Ποια είναι η κοινότητα κληρονομιάς του Στοιχείου; (έως 150 λέξεις)

Στο πεδίο αυτό παρατίθενται οι πληροφορίες για την κοινότητα κληρονομιάς του Στοιχείου.

Κοινότητα Κληρονομιάς ενός Στοιχείου μπορεί να είναι, για παράδειγμα, μια κοινότητα η οποία τελεί ένα έθιμο, ασκεί μια τέχνη κλπ., μεμονωμένα πρόσωπα που κατέχουν μια γνώση ή/και ασκούν μια πρακτική κλπ. Σε ορισμένες περιπτώσεις η κοινότητα κληρονομιάς μπορεί να αποτελείται ακόμη και από ένα μόνο πρόσωπο. **Επισημαίνεται ότι δεν υφίσταται Στοιχείο άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς χωρίς μια κοινότητα**, μεγάλη ή μικρή, με θεσμική μορφή ή άτυπη, που αναγνωρίζει ότι το Στοιχείο συνιστά σημαντική όψη της ταυτότητάς της και ενδιαφέρεται να το διαφυλάξει για τις επόμενες γενιές.

Την κοινότητα κληρονομιάς του Στοιχείου συναποτελούν όλοι/-ες όσοι/-ες:

- α) συμμετέχουν με οποιονδήποτε τρόπο στην άσκηση του Στοιχείου,
- β) αναγνωρίζουν τη σημασία του για την ατομική και συλλογική τους ταυτότητα,
- γ) αναγνωρίζουν την ανάγκη να διαφυλαχθεί το Στοιχείο και δραστηριοποιούνται (με οποιονδήποτε τρόπο) για την ανάδειξη και τη μετάδοσή του στις επόμενες γενιές.

Για παράδειγμα, ένας σύλλογος μπορεί να διοργανώνει ένα δρώμενο. Όμως κοινότητα κληρονομιάς δεν αποτελούν μόνο τα μέλη του συλλόγου, αλλά και όλοι/-ες όσοι/-ες συμμετέχουν σε αυτό, όσοι/-ες αναγνωρίζουν τη σημασία του δρώμενου για την ταυτότητά τους και δραστηριοποιούνται για να διαφυλαχθεί και να μεταδοθεί το Στοιχείο στις νεότερες γενιές.

Σημειώνεται ότι είναι δυνατόν η κοινότητα κληρονομιάς να αποτελείται από ένα μόνο πρόσωπο, για παράδειγμα, τον/την τελευταίο/-α που κατέχει μια παραδοσιακή πρακτική.

Τηρώντας πάντοτε το όριο λέξεων που τίθεται, εδώ είναι δυνατόν να αναφερθούν επιπλέον

πληροφορίες για τη συγκρότηση της κοινότητας κληρονομιάς.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Τα μέλη της κοινότητας κληρονομιάς που θα αναφερθούν στο παρόν πεδίο θεωρούνται Φορείς Υποβολής της Δήλωσης που μπορεί να οδηγήσει στην εγγραφή του Στοιχείου στο Εθνικό Ευρετήριο Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς της Ελλάδας. Στο επόμενο πεδίο, «Φορέας/Φορείς Υποβολής», θα πρέπει να συμπληρωθούν τα στοιχεία επικοινωνίας τους προκειμένου να είναι δυνατή η παροχή επιπλέον πληροφοριών για το Στοιχείο.

Σημειώνεται ότι δεν είναι επιθυμητό (και σε πολλές περιπτώσεις ούτε εφικτό) να αναγραφούν εξαντλητικά όλα τα ονόματα των μελών της κοινότητας κληρονομιάς. Εδώ παρακαλούμε να αναγραφούν όνομα-ονόματα μέλους-μελών που μπορεί να δώσουν περαιτέρω πληροφορίες, εφ' όσον τους ζητηθούν από το ΥΠΠΟ.

8. Φορέας/Φορείς Υποβολής

Στο πεδίο αυτό παρατίθενται τα Στοιχεία επικοινωνίας του/των φορέα/-έων υποβολής που αναφέρθηκε/-αν στο πεδίο «Κοινότητα Κληρονομιάς».

Φορέας/-είς υποβολής μπορεί/-ούν να είναι τα φυσικά ή/και νομικά πρόσωπα (π.χ. πολιτιστικοί σύλλογοι, σωματεία, ερευνητικά/εκπαιδευτικά ιδρύματα, φορείς της κοινωνίας των πολιτών), οι κοινότητες, οι ομάδες ή τα μεμονωμένα άτομα που συμμετέχουν στην άσκηση του Στοιχείου.

Στην περίπτωση κατά την οποία η κοινότητα κληρονομιάς συνίσταται από ένα μόνο πρόσωπο, φορείς υποβολής μπορεί να είναι ή το ίδιο φυσικό πρόσωπο είτε ένα άλλο φυσικό πρόσωπο είτε κάποιο νομικό πρόσωπο (σύλλογος, σωματείο, ΑΜΚΕ, ΟΤΑ κ.λπ.), ή και όλοι οι παραπάνω που αναγνωρίζουν τη σημασία του Στοιχείου για την ταυτότητά τους και δραστηριοποιούνται για να διαφυλαχθεί και να μεταδοθεί αυτό στις νεότερες γενιές.

9. Συντάκτες-Συντάκτριες

Εδώ παρατίθενται τα στοιχεία επικοινωνίας του/των ατόμου/-ων που είναι υπεύθυνο/-α για τη σύνταξη της Δήλωσης Πρόθεσης Υποβολής Δελτίου Στοιχείου, είτε είναι μέλος/-η της κοινότητας κληρονομιάς του Στοιχείου, είτε όχι, αλλά έχει/-ουν εξουσιοδοτηθεί από αυτήν για τον

συγκεκριμένο σκοπό.

Επισημαίνεται ότι η Διεύθυνση Νεότερης Πολιτιστικής Κληρονομιάς του Υπουργείου Πολιτισμού καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας θα επικοινωνεί με τους φορείς υποβολής και τους συντάκτες/-τριες που αναγράφονται στη δήλωση πρόθεσης υποβολής.